

บทที่ 5

ผลการศึกษาและสรุปสาระสำคัญของข้อมูล

5.1 นำเรื่อง

ผลการศึกษาค้นคว้าในบทนี้ เป็นการสรุปการศึกษา การสร้างระบบการจัดการความรู้ เกี่ยวกับการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย โดยใช้กรณีศึกษาร่างกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาของบุคคลวิกลจริต ซึ่งประกอบด้วยผลการศึกษา ดังนี้

5.1.1 สภาพปัญหาของการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย โดยแผนภูมิแก้งปลา

5.1.2 ศึกษากระบวนการจัดการความรู้ เพื่อสร้าง Task Inference ของงานทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย ซึ่งยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในงานด้านนี้ และการออกแบบจัดทำแหล่งสารสนเทศ สนับสนุนการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย หรือ ระบบ KMS

5.1.3 แนวทางการนำองค์ความรู้และระบบการจัดการความรู้ไปใช้งานในการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย เพื่อให้ร่างกฎหมายที่จะบังคับใช้แก่ประชาชนไม่สร้างผลประทบหรือภาระทางกฎหมายแก่ประชาชน

5.2 ผลการศึกษา

5.2.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค โดยการวิเคราะห์สาเหตุด้วยวิธีการและขั้นตอนของแผนภูมิแก้งปลา (Socialization Process) ได้ดำเนินการ ดังนี้

5.2.1.1 กำหนดปัญหาที่ห้วปลา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานขาดแนวทางมาตรฐานในการวิเคราะห์ร่างกฎหมาย จึงขาดเอกภาพและยึดติดกับดุลพินิจตามประสบการณ์เดิม ๆ ของตน และส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ด้านเอกภาพ ประสิทธิภาพและความเชื่อมั่นต่อ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมายและสำนักงานอัยการสูงสุด

5.2.1.2 กำหนดสาเหตุหรือปัจจัย (Cause Factor) ด้วย 4M 1 E

5.2.1.3 วิเคราะห์สมมุติฐานของสาเหตุหรือปัจจัยของปัญหาโดยกำหนดลงบนแผนภูมิแก้งปลา แสดงดังรูป 1.4

5.2.1.4 สอบทานสมมุติฐานของปัญหาและสาเหตุ ด้วยแบบสอบถามกับพนักงานอัยการสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย โดยใช้แบบสอบถามปรากฏผลสรุปว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับประเด็นตามสมมุติฐานในแต่ละประเด็นของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

ตาราง 5.1 สรุปสมมุติฐานการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำความเข้าใจต่อร่าง
กฎหมาย

สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบของปัญหา	เห็นด้วย %	ไม่เห็นด้วย %
1. Cause 1: MAN :	ทัศนคติของพนักงานอัยการ (Man) ที่ไม่ คุ้นเคยและไม่ความชำนาญหรือสมรรถนะ ในการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับความรับ ผิดทางอาญาของบุคคลวิกลจริต	100	
2. Cause 2:Material	ขาดแนวทางหรือกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อจัดทำความเห็นร่างกฎหมาย	100	
3. Cause 3 : Method	ไม่มีแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นและเพียงพอ ต่อการใช้ในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำ ความเห็นต่อร่างกฎหมาย (Material) ทำให้ ต้องเสียเวลาค้นคว้าหาแหล่งข้อมูลและ ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จึงต้องใช้เวลา พอสมควร ทำให้ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด	100	
4. Cause 4:Machine	ขาดแหล่งเรียนรู้ (Machine) ทำให้ ผู้ปฏิบัติงานใหม่ต้องขวนขวายหาความรู้ เอง โดยการสนับสนุนที่จำเป็น บุคลากร ส่วนใหญ่จึงยึดติดกับตัวอย่างเดิมที่มีอยู่ หรือเคยทำมาก่อน เพื่อให้งานเสร็จไปและ มุ่งเน้นคุณภาพน้อยลง และเกิดผลทำให้ ยึดติดกับรูปแบบงานประจำของตน (Defensive Routine) โดยใช้รูปแบบเดิม ๆ ที่ตนคุ้นเคยกับกฎหมายทุกลักษณะโดยไม่ มีการพัฒนางานให้เหมาะสมกับลักษณะ กฎหมายที่ทำความเข้าใจ	100	

ตาราง 5.1 (ต่อ)

สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบของปัญหา	เห็นด้วย %	ไม่เห็นด้วย %
5.Cause 5: Environment	สภาพแวดล้อม (Environment) การจัดทำ ความเห็นต่อร่างกฎหมาย มีประเด็นต้อง พิจารณาในหลายแง่มุม แต่กลับมีความ จำกัดของเวลาในการทำความเข้าใจทำให้ ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกกดดัน และเป็นปัจจัย ส่งเสริมให้สภาพดังกล่าวทั้งสิ้นีประการ ข้างต้นหมุนวนเกิดขึ้นอยู่เช่นนี้ตลอดเวลา	100	

5.3 ผลการประเมินข้อมูลตามแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสารสนเทศ
จำนวน 4 คน พบว่า ทุกคนเห็นด้วยกับสมมติฐานตามแบบสอบถาม คิดเป็น 100 %

5.4 สรุปการศึกษาปัญหาและสาเหตุในการจัดทำความเห็นต่อร่างกฎหมาย มาจากสาเหตุ ได้แก่

5.4.1 ทักษะคิดของพนักงานอัยการ (Man) ที่ไม่คุ้นเคยและไม่ความชำนาญหรือสมรรถนะใน
การจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาของบุคคลวิกลจริต

5.4.2 ขาดแนวทางหรือกรอบในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำความเห็นร่างกฎหมาย (Method)

5.4.3 ไม่มีแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นและเพียงพอต่อการใช้ในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำ
ความเห็นต่อร่างกฎหมาย (Material) ทำให้ต้องเสียเวลาค้นคว้าหาแหล่งข้อมูลและข้อมูลจากแหล่ง
ต่าง ๆ จึงต้องใช้เวลาพอสมควร ทำให้ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

5.4.4 ขาดแหล่งเรียนรู้ (Machine) ทำให้ผู้ปฏิบัติงานใหม่ต้องขวนขวายหาความรู้เอง
โดยการสนับสนุนที่จำเป็น บุคลากรส่วนใหญ่จึงยึดติดกับตัวอย่างเดิมที่มีอยู่หรือเคยทำมาก่อน
เพื่อให้งานเสร็จไปและมุ่งเน้นคุณภาพน้อยลง และเกิดผลทำให้ยึดติดกับรูปแบบงานประจำของตน
(Defensive Routine) โดยใช้รูปแบบเดิม ๆ ที่คุ้นเคยกับกฎหมายทุกลักษณะ โดยไม่มีการพัฒนา
งานให้เหมาะสมกับลักษณะกฎหมายที่ทำความเข้าใจ

5.4.5 สภาพแวดล้อม (Environment) การจัดทำความเห็นต่อร่างกฎหมาย มีประเด็นต้อง
พิจารณาในหลายแง่มุม แต่กลับมีความจำกัดของเวลาในการทำความเข้าใจทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึก

กดดัน และเป็นปัจจัยส่งเสริมให้สภาพดังกล่าวทั้งสี่ประการข้างต้นหมุนวนเกิดขึ้นอยู่เช่นนี้ตลอดเวลา

5.5 ผลกระทบจากสาเหตุของปัญหา ดังกล่าวข้างต้น อาจจำแนกได้ ดังนี้

5.5.1 คนยึดติดกับงานประจำ ขาดเอกภาพในการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย เนื่องจากการขาดองค์ความรู้ที่เป็นแนวทางหรือระบบงานมาตรฐาน ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่มักจะมุ่งเน้นไปที่การทำความเข้าใจไปแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลามากกว่าคุณภาพและความถูกต้องครบถ้วน โดยอาศัยความเหมาะสมของความเห็นของตนเอง คุณพินิจ ทักษะ และประสบการณ์ เกิดความไม่เป็นเอกภาพและการขาดคุณภาพ ยึดติดกับงานประจำ หรือรูปแบบเดิม ๆ ที่เคยใช้ โดยไม่สนใจใฝ่หาความรู้ที่เหมาะสมต่อการทำความเข้าใจร่างกฎหมายที่รับผิดชอบ (Defensive Routine)

5.5.2 ความต้องการด้านองค์ความรู้และแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการจัดทำร่างกฎหมาย การที่ต้องจัดทำความเห็นต่อร่างกฎหมายซึ่งจำเป็นต้องค้นคว้าหาองค์ความรู้ ทั้งที่เป็นงานวิชาการและหลักการของกฎหมายในเวลาที่จำกัดและโดยไม่มีแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้รับความสะดวก ต้องเร่งรีบค้นคว้าด้วยตนเองในเวลาที่จำกัด จึงเกิดความเบื่อหน่ายต่อการปฏิบัติงาน รู้สึกเป็นงานหนักและไม่คุ้นเคย จึงมีการขอย้ายไปยังหน่วยงานอื่นอยู่เนือง ๆ ทำให้ขาดผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ พนักงานอัยการที่ย้ายเข้ามาทดแทนก็ขาดแหล่งเรียนรู้ในด้านการพัฒนากฎหมายและการจัดทำความเห็นร่างกฎหมาย และส่งผลให้ร่างกฎหมายและการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมายขาดประสิทธิภาพ

5.5.3 สภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาอุปสรรคดังกล่าวเป็นสาเหตุและเป็นปัจจัยซึ่งกันและกัน กลายเป็นสภาพปัญหาหมุนวนอยู่เช่นนี้ตลอดเวลา การแก้ไขด้วยแนวทางบริหารตามปกติอาจไม่ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องนำระบบการจัดการความรู้แบบวงจรถัดไป (Double Loop Learning) มาใช้แก้ไขปัญหาแบบหมุนวนดังกล่าว ได้แก่ ระบบการจัดการความรู้

5.5.4 ผลการศึกษาด้านหลักการระบบการจัดการความรู้

เพื่อสร้าง Task Inference ของงานทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย ซึ่งยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในงานด้านนี้ ซึ่งในการจัดทำความเห็นต่อร่างกฎหมายนั้น พบว่า ยังขาดองค์ความรู้หลักและผู้ที่เชี่ยวชาญในประเด็นนี้ เนื่องจากมิใช่ภารกิจหลักจึงขาดความสนใจพัฒนาและจัดการมานาน จึงมีความจำเป็นต้องสร้างองค์ความรู้จากความรู้เดิมที่ซ่อนเร้นอยู่ในพนักงานอัยการแต่ละคน และทบทวนสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้วิธีการศึกษาตามกระบวนการ 5 Phase ของ SECI เพื่อสร้างกรอบแนวทางมาตรฐาน (Task Inference & Domain Concept ต่อไปนี้

5.5.4.1 การกำหนดกรอบแนวทางมาตรฐาน (Create Concept) ด้วยกระบวนการ Socialization ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดประชุมพนักงานอัยการสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย เพื่อชี้แจงสภาพปัญหาและวัตถุประสงค์การจัดการความรู้เพื่อสร้างแนวแนวทางมาตรฐานในการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างกรอบแนวทางมาตรฐานในการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ด้วยปัจจัยภายในร่างกฎหมายและปัจจัยภายนอก เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ชี้แจงและนำเสนอร่างกรอบแนวทางมาตรฐานตาม ขั้นตอนที่ 2 ต่อที่ประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและกำหนดหลักการของกรอบแนวทางมาตรฐานที่ควรเป็น (Task Inference)

ขั้นตอนที่ 4 สรุปรายละเอียดของหลักการจากผลสรุปร่วมกันของที่ประชุมเพื่อกำหนดรายละเอียดหรือวิธีการของหลักการ (Justify Concept : Tacit to explicit Knowledge : Socialization to Externalization) เพื่อให้ Domain Concept ของ Task Inference ได้แก่ Input Inference / Process Inference / Output Inference

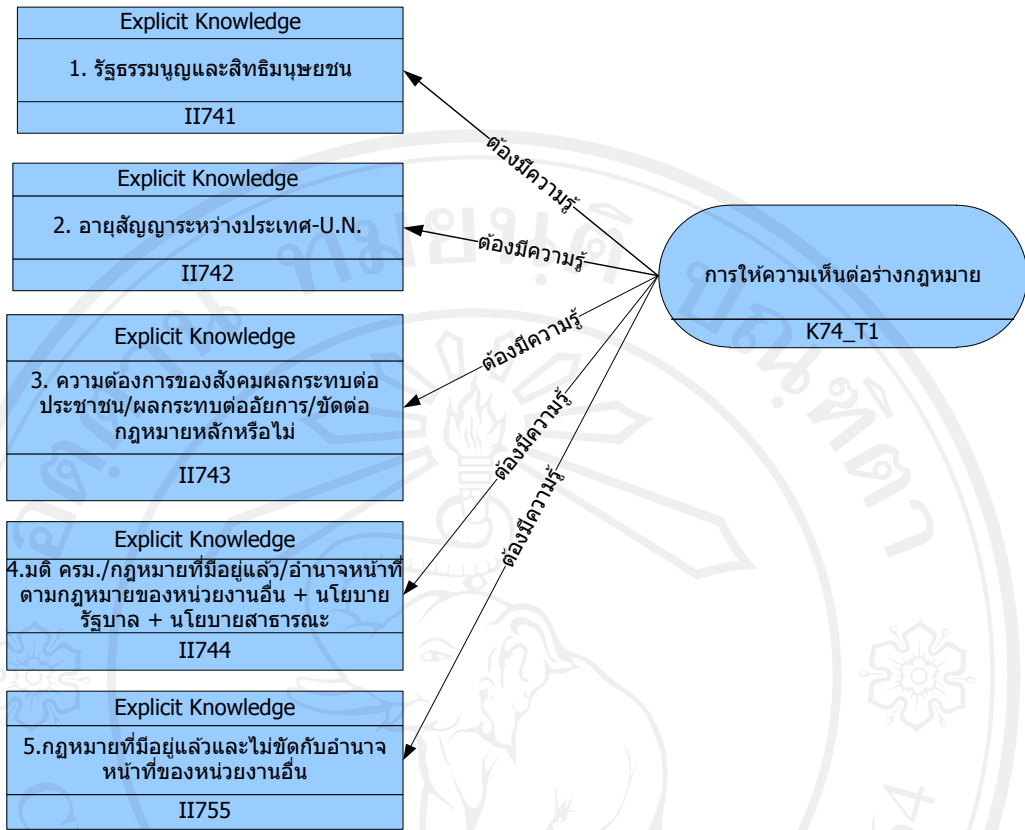
ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูลและการประเมินค่าข้อมูล

กำหนดรายละเอียดกรอบแนวทางมาตรฐาน ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม และ ทบทวนกับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญ คือ อัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมายเห็นชอบให้มีการนำไปปฏิบัติ และสามารถสรุปผลการประเมินข้อมูลจากการศึกษา ได้ดังนี้

1) ข้อมูลด้านกรอบมาตรฐานในการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย

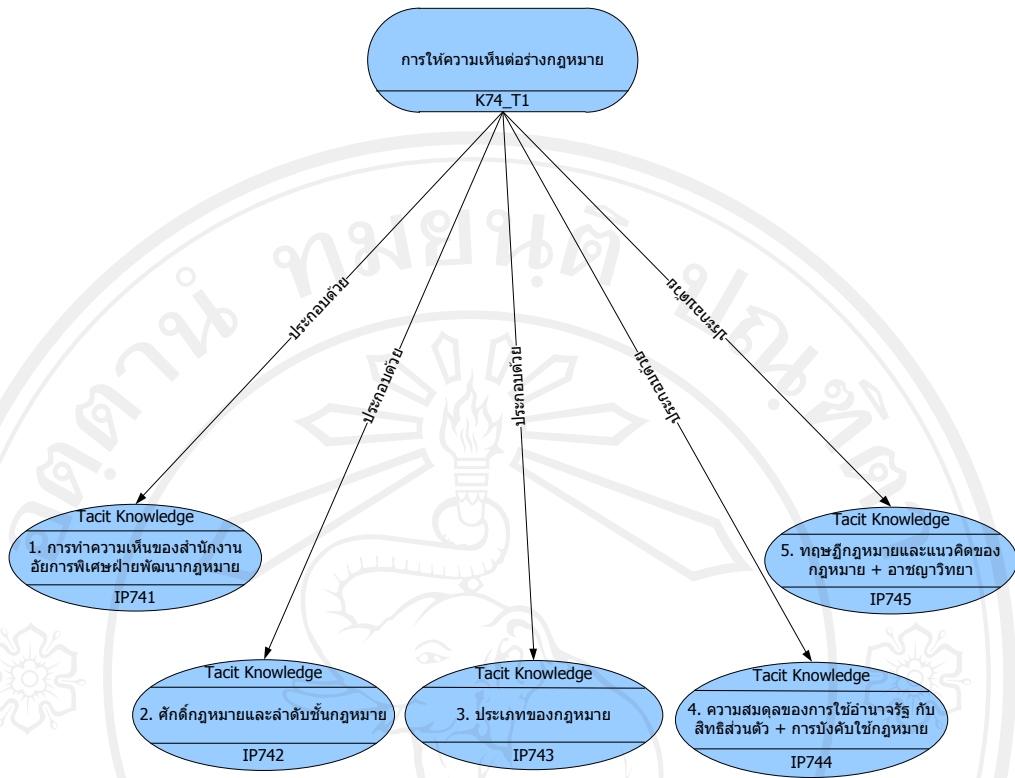
จากการประชุมพนักงานอัยการของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย จำนวน 10 คน เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2554 ณ สำนักงานวิชาการอาครราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ห้องประชุม สฝพก. ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ฯ สามารถสรุปผลการสร้างองค์ความรู้หลักเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย ได้ดังนี้

(1) Input Task Inference แนวคิดในปัจจัยนำเข้าของงาน หมายถึง ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นลำดับต้น หากร่างกฎหมายไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์นี้ ถือได้ว่า ร่างกฎหมายนี้ไม่มี ความจำเป็นหรือไม่อาจตราเป็นกฎหมายได้ในหลักการ ไม่จำเป็นต้องพิจารณาในสาระเนื้อหาของ บทบัญญัติ ซึ่งอาจแสดงเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

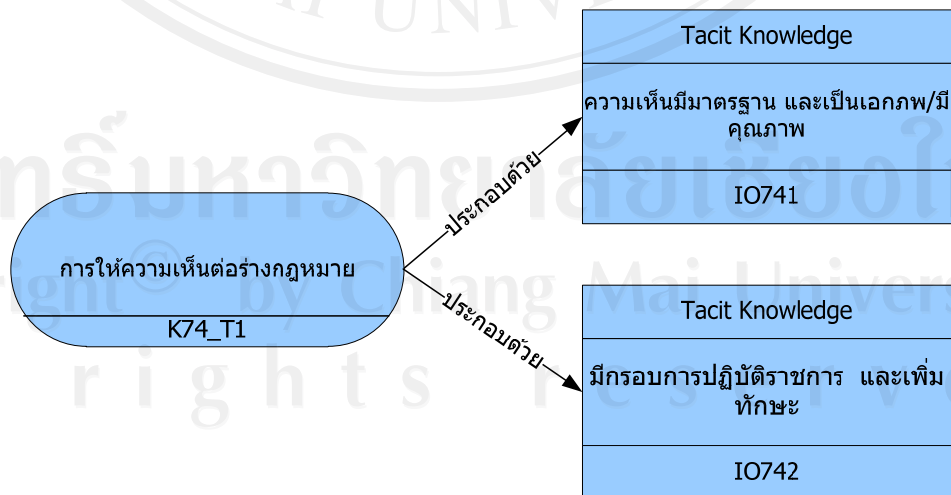
รูป 5.1 แบบจำลองความรู้ (Knowledge Model) Input Inference

(2) Process Task Inference แนวคิดในกระบวนการงานการทำความเข้าใจที่ใช้วิเคราะห์ร่างกฎหมายในการทำความเข้าใจ

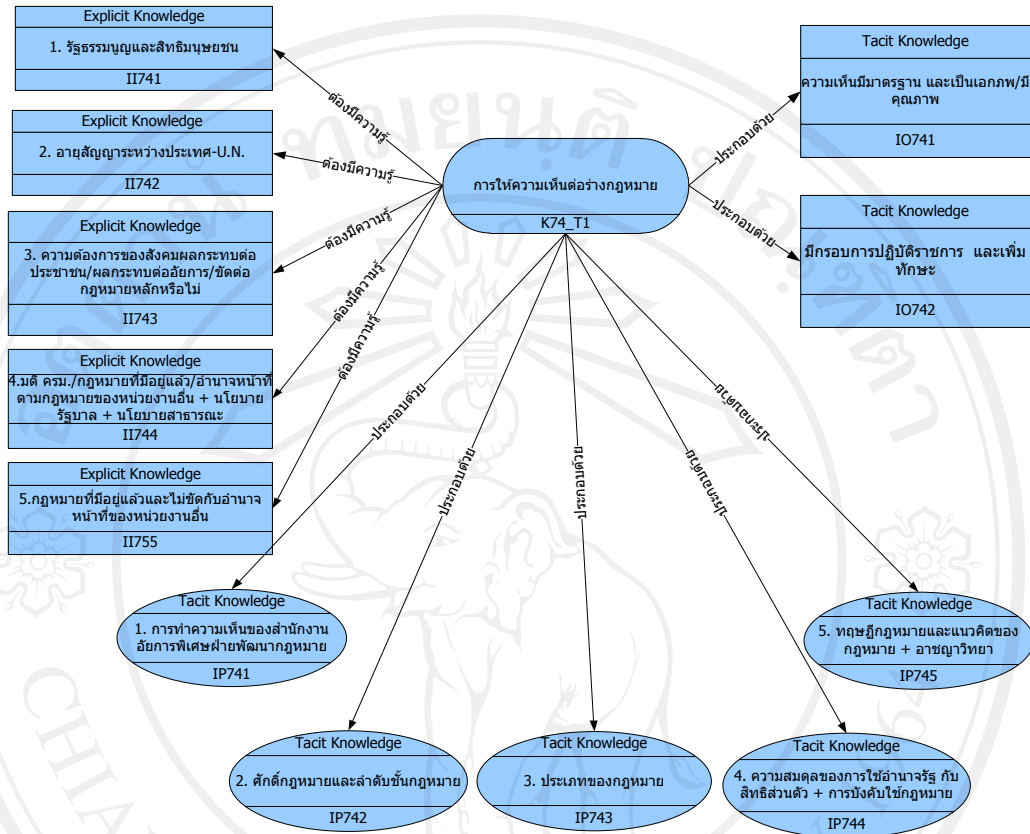
รูป 5.2 แบบจำลองความรู้ (Knowledge Model) Process Inference

(3) Output Task Inference แนวคิดในปัจจัยการตรวจสอบความถูกต้องและผลลัพธ์ ของความเห็น เพื่อการเตรียมชี้แจงความเห็นที่ส่ง ไปต่อคณะรัฐมนตรี

รูป 5.3 แบบจำลองความรู้ (Knowledge Model) Out-Put Inference

ซึ่งอาจสรุปกรอบแนวทางการวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมายได้ดังนี้

รูป 5.4 แบบจำลองความรู้ (Knowledge Model) Task Inference

2) ผลประเมินการศึกษา ถึงความเป็นไปได้ ผลดี ผลเสีย และประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ของต้นแบบกรอบแนวทางมาตรฐานในการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย (Archetype)

พบว่า อัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมายและพนักงานผู้เข้าพิจารณาฯ ร่วมประชุมเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า เป็นองค์ความรู้ที่สามารถใช้เป็นกรอบมาตรฐานในการจัดทำความเห็นต่อร่างกฎหมายได้ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้งาน และเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน [อัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย : 26 สิงหาคม 2554 “.....มีกรอบในการปฏิบัติราชการ หมายความว่าหลังจากที่ทำการนี้ ทำการจัดการความรู้เรื่อง KMS ก็จะได้มีความรู้ในการมีแนวความคิดมีมาตรฐาน มีกรอบในการปฏิบัติราชการ : ไซค์คือ การทำงานรวดเร็วขึ้น คล่องตัวขึ้น มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานขึ้น และก็ทำให้กรอบการทำงานมีระบบที่ดีมากขึ้น การวางระบบต่าง ๆ นี้มันดีขึ้น อย่างนี้ต่างหาก ซึ่งการวางระบบตรงนี้นี่มันสามารถที่จะเพิ่มทักษะในการทำงานให้ผู้ปฏิบัติ คือ พนักงานอัยการได้ดีมากขึ้นกว่าเดิม]

3) ผลการศึกษาข้อมูลในการออกแบบจัดทำแหล่งสารสนเทศ สนับสนุนการทำ
ความเห็นต่อร่างกฎหมาย หรือระบบ KMS

การศึกษารูปแบบระบบ KMS ได้สัมภาษณ์ อัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย
เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2554 ซึ่งอาจบทสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับความต้องการของระบบ KMS
ดังนี้ [แหล่งสารสนเทศในลักษณะใด เป็นองค์ความรู้ในการให้ความเห็น หรือทฤษฎีกฎหมาย
..... ถ้าจะให้สะดวกในการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ..... ที่เป็นของต่างประเทศ ที่สามารถค้นหาไป
ถึงกฎหมายต่างประเทศได้ด้วย ซึ่ง ณ เวลานี้ไม่มีและไม่มีห้องสมุดส่วนตัวในส่วนพัฒนา
กฎหมาย ฉะนั้นหนังสือต่าง ๆ ที่เรามี ณ เวลานี้ ก็เก็บตามมีตามเกิดคือใส่ตู้เท่านั้นเอง เราไม่มี
สถานที่ เราไม่มีห้องสมุดของเรา จะไปใช้ห้องสมุดส่วนกลางก็อยู่ไกล อยู่ถึงรัชดา แล้วก็ไม่ได้มี
กฎหมายที่เราต้องการ.....เพราะว่ากฎหมายเราบางครั้งต้องใช้เปรียบเทียบกับกฎหมายข้างเคียงซึ่ง
ของต่างประเทศ หรือของหน่วยงานอื่น เราต้อง มี.....Internet จัดหาความรู้.....
อีกอย่างหนึ่งเรื่องการจัดการความรู้ นี้ พัฒนากฎหมายนั้นอยากที่จะเป็นหน่วยกลางในการที่จะให้
ความรู้แก่อัยการทั่วประเทศเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ ๆ]

บทสัมภาษณ์ดังกล่าว สามารถสรุปความต้องการด้าน Business Specification
และ User Specification ได้ดังนี้

(1) แหล่งรวมองค์ความรู้ในการทำความเห็น ที่ได้จากการจับความรู้หน้างาน
(Domain Concept Library)

(2) แหล่งรวมกฎหมายต่าง ๆ และ link ไปยังแหล่งกฎหมายของต่างประเทศ
ด้วย เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ (Supporting Zone) ที่มีข้อมูลและสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการ
วิเคราะห์ร่างกฎหมาย และบัญชี Job Expert list เพื่อสร้างผู้สนับสนุนข้อมูลเชิงลึกจากหน้างาน

(3) แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองแก่พนักงานอัยการที่เข้ามาใหม่และพนักงาน
อัยการทั่วไปที่สนใจในด้านการพัฒนากฎหมาย

(4) ผลการศึกษาความต้องการ ของ Business Specification ของระบบ KMS
ทำหน้าที่เป็น Information Base ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

กฎหมาย ระเบียบ และทฤษฎีทางกฎหมาย

Type	Name	Modified
	ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อ ครม. ๒๕๔๘	9/13/2011 3:45 PM
	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	9/13/2011 3:47 PM

[+ Add document](#)

- Supporting Zone

Link เกี่ยวกับการพัฒนากฎหมาย

Type	Edit	URL
		สนธิสัญญาและอนุสัญญาระหว่างประเทศ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

[+ Add new link](#)

- Job Expert list

ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญประจำภารกิจงาน (Job Expert Lists)					
		Last Name	First Name	Company	Business Phone
		กลุ่มงาน สดช	นายกุลพล พลวัน	สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย	
		กลุ่มพัฒนาองค์กร	นางพัทธนันท์ ชาญกิจ	สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายบริหารจัดการความรู้	
		กลุ่มพัฒนาองค์กร	นายเชิดศักดิ์ ทิรัญศิริสมบัติ	สำนักงานคดีปกครอง	
		กลุ่มรักษาผลประโยชน์ของรัฐ	นายภราดร ศรีศุภรางค์กุล	สำนักงานผู้ตรวจการ	
		กลุ่มอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา	นายวันชัย สร้อยทอง	สำนักงานผู้ตรวจการ	
		กลุ่มอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา	ร.ต.ท.ธานี วุฒยากร	สำนักงานคดีอาญา	

[+ Add new item](#)

(5) ผลการศึกษาของ User Specification ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้งานประกอบด้วย พนักงานอัยการของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมายและพนักงานอัยการทั่วไป

5.5.5 ผลการศึกษานำระบบการจัดการความรู้ไปใช้งานในการทำความเข้าใจต่อร่าง

กฎหมาย

เพื่อให้ร่างกฎหมายที่จะบังคับใช้แก่ประชาชนไม่สร้างผลประทบหรือภาระทางกฎหมายแก่ประชาชน ได้ดำเนินการตามขั้นตอนวิธีการศึกษาใน บทที่ 3 ตามแนวทาง Task 5 : MAN 1 – MAN 3 ดังนี้

5.5.5.1 ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ของสำนักงานอัยการสูงสุด นโยบาย สำนักงานอัยการสูงสุด

5.5.5.2 กำหนดและจัดทำแผนโครงการนำร่อง (Pilot Project)

5.5.5.3 จัดทำแผนกลยุทธ์การจัดการความรู้เชื่อมโยงกับระบบการบริหารจัดการระบบการจัดการความรู้ ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายบริหารจัดการความรู้

1) ผลการศึกษา

(1) ผลการทบทวนวิสัย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ตามแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2551-2554

วิสัยทัศน์ สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นสถาบันมาตรฐานระดับสากลในการอำนวยความสะดวก การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรและบุคลากรสู่ความเป็นเลิศระดับสากล โดยมุ่งเน้นการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบงานอัยการสู่ระดับสากล พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรและบุคลากรให้สนองตอบความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กร โดยได้กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานไว้ ดังนี้

(2) การพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย โดยมุ่งพัฒนากฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคมและการบังคับใช้กฎหมาย

ผลการทบทวนดังกล่าว และบทสัมภาษณ์ของอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย อาจกำหนด วิสัยทัศน์ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ได้ว่า

“พัฒนาให้เกิดกฎหมายที่เอื้ออำนวยในการสร้างความเป็นธรรมและการบังคับใช้กฎหมายแก่สังคม”

(3) การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ ต้องดำเนินการด้วยกลไก ดังนี้

กลไกที่ 1 การสร้างกรอบแนวทางมาตรฐาน เป็นองค์ความรู้หลักในการทำ ความเห็นต่อร่างกฎหมาย ด้วยกระบวนการ SECI และ 5 Phase Model

กลไกที่ 2 การใช้กระบวนการ KCI เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นความเห็นต่อร่างกฎหมายไว้เพื่อการศึกษาและเรียนรู้

กลไกที่ 3 การจัดทำแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการทำงาน (Information Base) ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ Domain Concept Library / Supporting Zone / Job Expert list

กลไกที่ 4 นำองค์ความรู้และระบบการจัดการความรู้ไปใช้งานในการทำความเข้าใจความเห็นต่อร่างกฎหมาย เพื่อให้ร่างกฎหมายที่จะบังคับใช้แก่ประชาชนไม่สร้างผลประทบหรือภาระทางกฎหมายแก่ประชาชน

2) การจัดทำแผนงาน/โครงการประจำปี ของระบบการจัดการความรู้ เพื่อเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อให้เป็นแผนงาน/โครงการที่มีสภาพบังคับต้องปฏิบัติ โดยเป็นแผนต่อเนื่อง 3 ปี ดังต่อไปนี้

ตาราง 5.2 แผนงาน/โครงการประจำปีของระบบการจัดการความรู้

ปีงบประมาณ	แผนงาน/โครงการ
* ปีงบประมาณ 2555	<ol style="list-style-type: none"> 1. Task 8 : การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management : RIN1) โดยการสร้าง Job Expert Lists¹ เพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริงและข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นผู้มีองค์ความรู้ในด้านนั้น 2. Task 9 : การฝึกอบรม (Training : RIN 2) กิจกรรมการฝึกอบรมด้าน KM ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน ในกระบวนการใช้ กรอบแนวทางมาตรฐาน และการใช้กระบวนการ KCI 3. Task 10 : การจัดการความรู้ (Knowledge Management : RIN 3) กิจกรรม การรวบรวมองค์ความรู้ และการรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ ของระบบการจัดการความรู้ (Explicit Knowledge-Base) เพื่อสนับสนุนข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นองค์ประกอบของ องค์ความรู้หลัก 4. การประเมินผลการใช้ระบบการจัดการความรู้

¹ Job Expert Lists หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญของแต่ละสำนักงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายที่พิจารณาทำความเข้าใจ เพื่อขอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริงและปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ทำให้มีข้อเท็จจริงที่เป็นปัจจุบันเพียงพอต่อการวิเคราะห์ร่างกฎหมายและทำความเข้าใจบนข้อมูลปัจจุบัน

ตาราง 5.2 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	แผนงาน/โครงการ
* ปีงบประมาณ 2556	<p>1. Task 11 : โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure : RIN4) จัดทำข้อเสนอแนะในการจัดหาอุปกรณ์ เพื่อรองรับกิจกรรมการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ได้แก่ Task 12 : การจัดการทรัพย์สิน (Asset Management : REU 1) จัดซื้อ ตรวจสอบ จำหน่ายซากลงทะเบียน เก็บประวัติอุปกรณ์ ICT</p> <p>2. Task 9 : การฝึกอบรม (Training : RIN 2) กิจกรรมการฝึกอบรมด้าน KM ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน ในกระบวนการใช้กรอบแนวทางมาตรฐาน และการใช้กระบวนการ KCJ ในกระบวนการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย ซึ่งเป็นความรู้ใหม่</p> <p>3. การประเมินผลการใช้ระบบการจัดการความรู้</p>
* ปีงบประมาณ 2557	<p>1. Task 11 : โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure : RIN4) จัดทำข้อเสนอแนะในการจัดหาอุปกรณ์ เพื่อรองรับกิจกรรมการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ได้แก่ Task 12 : การจัดการทรัพย์สิน (Asset Management : REU 1) จัดซื้อ ตรวจสอบ จำหน่ายซากลงทะเบียน เก็บประวัติอุปกรณ์ ICT</p> <p>2. Task 9 : การฝึกอบรม (Training : RIN 2) กิจกรรมการฝึกอบรมด้าน KM ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน ในกระบวนการใช้กรอบแนวทางมาตรฐาน และการใช้กระบวนการ KCJ ในกระบวนการทำความเข้าใจต่อร่างกฎหมาย ซึ่งเป็นความรู้ใหม่</p> <p>3. การประเมินผลการใช้ระบบการจัดการความรู้</p>

5.5.6 สรุปสิ่งที่พบเห็นจากการศึกษา

5.5.6.1 การศึกษาในภาพรวมพบว่า ระบบการจัดการความรู้ที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้นั้น สามารถดำเนินการได้จริง และสามารถขับเคลื่อน โดยการใช้แผนการจัดการความรู้เป็นแผน 3 ปี พ.ศ. 2555-2557 และระบบบริหารจัดการ ระบบการจัดการความรู้ ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายบริหารจัดการความรู้ (สฝปร.) ในการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายและสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

5.5.6.2 การมีกรอบมาตรฐาน จะสามารถสร้างความเชี่ยวชาญได้ในอนาคตอันใกล้ ที่อันเกิดจากใช้กรอบในการจัดทำร่างกฎหมาย เพราะทำให้สามารถเห็นได้ว่าผลลัพธ์ของการดำเนินการเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาที่ไม่มีกรอบมาตรฐาน และสร้างความตระหนักแก่ผู้ปฏิบัติงานให้เห็นประโยชน์ของการจัดการความรู้

5.5.6.3 ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกคน เห็นด้วยกับกรอบมาตรฐานดังกล่าว และยอมรับการนำมาใช้งาน จึงคาดว่า ระบบการจัดการความรู้นี้จะประโยชน์และสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved